

AVGUST
1 T Veri sv. Petra
2 S Pročunkula
3 O Najd. sv. Stefana
4 P Dominik
5 S Marija Snet.
6 T Kajetan
7 C Čirjak
8 S Janes Vianney
9 C Lovrene
10 P Suzana
11 S Kiana
12 N 11. polink.
13 P Erzebij
14 T Vnebovzetje
15 S Sv. Rok

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKO ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 154.

CHICAGO, ILL., PETEK, 11. AVGUSTA — FRIDAY, AUGUST 11, 1939

LETNIK (VOL.) XLVIII.

Roosevelt o porazu predlog-Lakota in pomanjkanje grozi

Predsednik Roosevelt podal važne izjave skupini časnikarskih poročevalcev. — Poraz predloge za nevtralnostni zakon in predloge za trošenje za javna dela, dela slab utis. Odgovornost pa pada zdaj na kongres in senat, če bo dežela prišla v težave.

Hyde Park, N. Y. — Predsednik Franklin D. Roosevelt, ki se mudi tu na svojem posestvu in podpisuje razne predloge, za katere sta kongres in senat glasovala zadnje dni zasedanja, je vidno ozlovoljen vsled poraza dveh njegovih predlog. To sta predlogi za nevtralnostni zakon, ki bi dajal predsedniku moč, da bi dajal predstavniki in previdnosti po preudarnosti in previdnosti ravnal v kritičnih slučajih in zapletljivih v svetu, ter predloga o trošenju za javna dela, katero je kongres okrnil za nekaj bilijonov.

Ko so ga včeraj obiskali časnikarski poročevalci je v svojem nagovoru na iste omenil tudi omenjene dve predlogi in je dejal: Zveza med demokrati in republikanskimi poslanci v kongresu, da so skupaj porazili predlogi o nevtralnosti in trošenju za javna dela, dela v svetu utis, da imamo v deželi dva nasprotja tabora in kakor da bi bili oni v pravem in da je bil predsednik napačen. Upajmo, da je tako najboljši, ampak oni, ki so predlogi zavrgli sprejemajo s tem veliko odgovornost. Ako je kongres in senat v nepravem, bo tekom zime kak milijon in pol ljudi prizadetih in ogroženih in odgovornost za njih usodo je zdaj na ramah kongresa, ker je omejil trošenje za javna dela.

Glede zakona o nevtralnosti pa je pripomnil: S tem da se je odklonilo dvigniti prepoved izvoza orožja in materiala vojno opremljenim se narodom, upa senat, da ne bo mednarodnih kriz pred prihodnjim januarjem. Potem pa mislijo v senatu o tem zopet razpravljati. Zelo želim, da bi bil senat v pravem, ampak če pred januarjem nastanejo mednarodne krize, moje roke so vezane in mi senat ne dopušča nobene moči, da bi zamogel zabraniti izbruh vojne. Predsednik je omenil, da je s svojim apelom lansko leto v septembru preprečil spopad in ravno tako leto meseca aprila, ko je naletel svojo poslanico na evropske narode in države. To je zelo resna odgovornost za senatsko zbornico, je poudaril, in ljudje bi znali, kdo je odgovoren, če bi izbruhnila vojna.

Takoj po zaključku zasedanja kongresa in senata so razni opazovalci ugibali, da bo Roosevelt šel pred narod, ko se poda v jeseni na potovanje po zapadu ter da bo pred narodom obtoževal obe zbornici radi zavrnjenih predlog. Tega pa pravi predsednik, da ne bo storil. Moje potovanje ima ves drug namen, poudarja predsednik, in moji govori ne bodo tika li le nekaterih proslav kot slavnosti v Great Smoky Mountain Parku, po tem svetovne razstave v San Francisco in pa Olympic National parka v Washingtonu.

NAZIJSKI TISK PROTI POLJSKI

"Poljake je treba naučiti spoštovati Nemce," vprijejo Nemci v tisku.

Berlin, Nemčija. — Ko je te dni objavil neki poljski list članek o nemških ambicijah, ki grejo za tem, da bi zopet podjarmili Poljsko, je nastal v vsem nemškem tisku, kakor na povelje huronski krik proti Poljakom. "B-Z Am Mittag," ki izhaja opoldne, dolži Poljake vseh mogočih reči, da snujejo napad na Nemčijo potom svojih zaveznikov. "Te nehvaležne Poljake, je treba navesti spoštovati Nemce in Nemčijo," izizvalno kriči omenjeni list. "The National Zeitung" v Esenu pa piše, da se imajo Poljaki zahvaliti edino le Nemcem za svojo kulturo in ves napredek v kolikor ga imajo. Drugi listi vprijejo, da je treba napraviti konec izizvanju Poljakov. Tako se širi mržnjo in sovraštvo med obema narodoma.

REV. P. KAZIMIR ZAKRAJŠEK NA POTU V AMERIKO

Iz Ljubljane smo prejeli poročilo, da je te dni odpotoval preko Nemčije in Holandske na obisk v Ameriko, ameriškim Slovincem dobro poznani bivši slovenski misijonar, urednik in župnik preč. g. pater Kazimir Zakrajšek, sedaj župnik v Ljubljani in posle voščeni predsednik Rafaelove družbe v Ljubljani. Tu v Ameriki si bo ogledal v New Yorku svetovno razstavo in obiskal bo svoje sorodnike in prijatelje, ki jih ima obilo po Ameriki. V Chicago bo dospel nekako okrog 1. septembra, pravi poročilo.

MESTNI ZASTOPNIKI UGOVARJAJO PROTI NIZKEMU DAVKU NA ZVEZNE HIŠE

Chicago, Ill. — V mestni zbornici je včeraj ostro protestiral alderman James McDermott, iz 14 warda proti nizkemu obdavčenju zveznih stanovanjskih hiš, ki jih je vlada zgradila v več okrožjih in jih zdaj daje v najem družinam. Ker tem zveznim hišam daje mesto gotove vrste postrežbo, kakor vodo in drugo, zakar privatnim lastnikom računa skoro desetkrat več, kakor tu, se s tem dela krivico privatnim lastnikom stanovanjskih hiš. N. pr. v Chicagu plačujejo mestu od teh hiš za slično postrežbo le nekaj nad \$39,000, dočim bi za tako postrežbo računali privatnikom okrog \$495,000 navajajo v protestu. Mesto bo za naprej zahtevalo višje pristojbine za vodo in drugo postrežbo, ki jo nudi tem stanovanjskim hišam.

FRANCO SES-TAVLJA VLADO

Reorganizacija ministrskih uradov bo dala Francotu večjo kontrolo.

Burgos, Španija. — Da si zagotovi general Franco kontrolo in mir v vladnih uradov, iste zdaj reorganizira. Urad podpredsednika v vladi, ki je imel doslej precej samostojen značaj, je podredil sebi s tem, da bo to mesto zavezal podtajnik, ki bo odgovoren za poslovanje predsedniku. Notranji in zunanji urad je tudi podrejen direktno njemu in Franco ima vso moč na stopati in odločevati v vsakem kritičnem slučaju, kakor se mu zdi najbolje po njegovi preudarnosti. Ta vladni sistem bo ostal v Španiji toliko časa, da se izvede popolna gospodarska in politična rekonstrukcija v deželi.

REPUBLIKANCI SE PRIPRAVLJAJO

Peoria, Ill. — Na sestanku vodilnih osebnosti v republikanskih vrstah v tem mestu, je bil izvoljen Hill Blackett za blagajnika republikanske stranke v državi Illinois. Blackett je ob enem glavni načelnik in zastopnik republikancev za drž. Illinois. Poročilo pravi, da bodo v Illinois skušali republikanci obdržati med svojimi pristaši slogo ter bodo enotno nastopali, da tako zagotovijo zmago stranki v državi pri prihodnjih volitvah.

HORNER BO KANDIDIRAL V TRETJE

Springfield, Ill. — Governor Horner, ki te dni počitkuje v Highland Parku na obali michiganskega jezera, se je baje odločil da bo ponovni kandidat za gubernerja države Illinois, izjavlja njegov tajnik. Stanje se mu je zboljšalo od težke bolezni tekom lanske zime in governor se zopet počuti trdnega zdravia.

REGISTRACIJA POLJAKOV NA ČESKEM

Praga, Češka. — Generalni poljski konzul je izdal obvestilo, da se morajo vsi poljski podaniki v protektoratu, to je na Češkem javiti konzularnim poljskim uradom v svrhu popisa in registracije. Sestava seznama poljskih podanikov v protektoratu bo služila za slučaj, da bo potrebno poklicati poljske rezerviste pod orožje.

KRIŽEM SVETA

Pariz, Francija. — Največji rop izza dolgih let se je dogodil včeraj v prostorih pariške borze. Trije moški so napadli dva privatna prenašalca denarja, katerim sta odvzela 1,200,000 francoskih frankov. Roparji so pobegnili v avtomobilu, katerih še niso izsledili.

Gibraltar pri Algiru. — Več sto španskih jeknikov koplje v bližini meje, ki deli britanske posesti v trdnjanskem krogu, strelne järke. Franco in njegovi pristaši imajo baje načrt, če pride do konflikta v Evropi, da bodo skušali Gibraltar iztrgati Angležem iz rok, predno bi to storila kaka druga velesila.

Tokio, Japonska. — Japonska poročevalna družba Domei, poroča, da je pri Hsin-kingu v Mančuko vdrla preko meje okrog 800 Mongolov, kjer se je vnela huda bitka, ki je trajala več ur. Poročilo pravi, da so zopet izstrelili dva ruska letala v tem spopadu in da je padlo okrog 200 Mongolov.

New York, N. Y. — Statistični podatki raznih trgovinskih ustanov v Združenih državah izkazujejo za prvo polovico leta 1939 večje dohodke, kakor v prvi polovici lanskega leta. Jeklarski izdelki, stavninski promet in prodaja po veletrgovinah izkazujejo večji odstotni porast od lanskega leta. Vsekakor kaže polagoma na bolje.

Varšava, Poljska. — Jan Lipinski, poljski carinski nad-

DRUŽINE GLADUJEJO

Ker uprave javnih podpor krčijo in ustavljajo družinam podporo, se razmere slabšajo.

Chicago, Ill. — Zdravniki, ki pregledujejo ljudi, katere pošilja urad za javne podpore v Chicagi, označujejo vedno take pacijente, da so oslabei in bolni vsled pomanjkanja in ne zadostne hrane. Odkar so uradi javnih podpor začeli zadnje tedne ustavljati družinam v pomanjkanju podporo, se razmere stalno slabšajo. Veliko družin dobesedno strada in še hujše se obeta. O teh razmerah so včeraj obvestili gubernerja države Hornerja, ki je točasno v Highland Parku. Izredno zasedanje zakonodaje, ki ga misli Horner sklicati v kratkem, bo moralo o tem nujnem slučaju ukrepati.

Par slučajev navajajo, kako se godi revnim družinam in posameznikom v Chicagi. Zdravniki so preiskali neko 69 let staro ženo, ki je izpovedala, da ji na mesec ostane od svote, ko plača najemnino od sobe še \$2.51 za hrano. Drug slučaj: družina šest ljudi prejema \$55.00 na mesec podpore. Najemnina plača \$30.00 in \$25.00 mora biti za hrano za šest ljudi ves mesec. Nekateri pa komaj toliko dobijo, da plačajo najemnino. Taki slučajji kažejo, da bodo morale oblasti za take slučaje nekaj ukreniti, sicer bodo ljudje od pomanjkanja umirali.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

zornik je bil včeraj obsojen na 18 mesečni zapor na sodišču v Danzigu, ki ga kontrolirajo naziji. Obtožba pravi, da je razžalljivo govoril zoper Adolfa Hitlerja, voditelja nemškega naroda. Poljske oblasti proti tej izizvalni obsodbi ostro protestirajo.

Iz Jugoslavije

Velika afeta v katero so zapleteni šoferji avtoteksijev in razni agenti, ki so varali lahkoverne ljudi in jih za denar prevajali v Nemčijo. — Smrtna kosa in drugo iz starega kraja.

Ljudi so tihotapili čez mejo

Maribor, 22. julija. — Mariborski policiji se je posrečilo, da je sedaj razkrinkala celo družbo, ki se je bavila s tihotapstvom ljudi čez mejo ter je pri tem delala lepe zaslužke. V tej družbi so nekateri šoferji avtotaksijskih in razni brezposelni brezvestneži, ki so se udejstvovali kot agenti ter so hodili celo na Hrvaško po svoje žrtve.

Pred nekaj dnevi je prišlo v Maribor šest oseb iz Siska. Mislili so, da bodo dobili v Mariboru delo. Na kolodvoru pa jih je nagovoril neki šofer avtotaksija ter jih vprašal, po kaj so prišli. Odgovorili so mu, da iščejo delo, nakar jih je začel nagovarjati, naj gredo raje v Nemčijo, tam je delo dovolj in tudi zaslužek je sijajen. Ponudil se je, da jih spravi v zvezo z nekom, ki jih bo spravil čez mejo. Može so pristali, šofer jih je naložil na avto ter zapeljal na Tržaško cesto, kjer je srečal kolesarja, katerega je ustavil ter je potem vsa družba odšla z njim v bližnjo gostilno. Tam so se dogovorili, da mora vsak plačati šoferju po 100 din za prevoz do meje, tistemu pa, ki jih bo spravil čez mejo, pa tudi po 100 din. Šofer je vse skupaj zapeljal do St. Ilje, kjer je dobil dogovorjeno plačilo, agent pa je odšel s svojimi žrtvami proti meji. V gozdu skriti so čakali noči. Preden pa so se podali čez mejo, je zahteval agent poleg dogovorjenih 100 din še od vsakega po 40 din. Može so to plačali, nakar so prešli na drugo stran meje, kjer je agent od vsakega izvil še po 200 din, potem pa je izginil. Može pa so pri nekem posestniku zvedeli, da v Nemčiji ni tako rožnato, kakor jim je to slikal agent. Vrnili so se na našo stran, pri prehodu pa so bili aretirani ter odgnani v Maribor. Na ta način je policija izvedela za imena agentov, katere je spravila pod ključ. S tem se je cela afeta razvnela in na dan so prišle zanimive reči.

Smrtna kosa

V celjski bolnici je umrl Jož Tabor, posestnik od Sv. Stefana pri Hrastniku star 51 let. — V Zgornji Hudinji pri Celju je umrl Mihael Gunzer, mizarjski pomočnik star 29 let. — V Berlinu je umrl Karel Soss, ugleden ljubljanski trgovec. — V Ljubljani je umrl Janez Špeh, mestni uslužbenec v pokoj.

Zrtev kolesarja

Neke nedelje popoldne je šla 50 letna Frančiška Zavrlova iz Doline v Mokronog h krščanskemu nauku po cesti, ki drži od Zalostne gore. Bila je že skoro v dolini, ko je ne nadomada iz iste smeri pridrvel na kolesu 28 letni Alojz Gliha. Naključje je hotelo, da sta se umaknila oba ob enem in oba v isto stran. Tako se je kolesar z vso silo zaletel v Zavrlovo, da sta oba padla. Kolesar je kmalu vstal, ženska je pa obležala nezavestna s prebito lobanjo. Naglo so jo odpeljali domov, pa je kljub zdravniški pomoči umrla.

Jubilej

Štiridesetletnico mašništva je pred kratkim obhajal pri Sv. Florijanu pod Bočem tamkajšnji župni upravitelj, oz. župnik, Karel Mlajner, ki že nad 22 let uspešno in v zadovoljstvo vseh vodi lejo župnijo.

Najstarejši strojevodja v Jugoslaviji

Kakor se poroča iz Maribora, je najstarejši strojevodja v Jugoslaviji, Viktor Konecnik, ki je 40 let nepretrgano vršil naporno in odgovornost polno službo strojevodje, stopil pred kratkim v pokoj. Rojen je bil v Mozirju.

Zlata poroka

Svečina, 23. julija. — Danes slavita zlato poroko zakonca Jožef in Terezija Pukl, ki sta menda najstarejša zakonca daleč na okolu. Oče se

je rodil v St. Juriju ob Pesnici leta 1863, mati Terezija pa l. 1867 v Svečini. Pred 57 leti je današnji jubilar stopil v službo pri prejšnjih lastnikih sedanega banovinskega posestva. — Ko je prejšnje benediktinsko posestvo kupila banovinska uprava, je z njim vred dobila tudi starega in vestnega viničarja Pukla in njegovo ženo, ki še danes zvesto čuti s posestvom. Njune zlate poroke se je spomnil tudi ban dravske banovine Dr. Natlačen in ju počastil z lepim darom.

Zanimiva igra pokerja

Iz Maribora poročajo, da je pri partiji pokerja, ki je trajala vso noč in naslednjega dne popoldne nek mariborski trgovec izgubil 15.000 dinarjev. V jezi je ošel na policijo, ki je zaplenila obema srečnima partnerjema vsakemu po 9.000 din.

Smrtna kosa

V celjski bolnici je umrl Jož Tabor, posestnik od Sv. Stefana pri Hrastniku star 51 let. — V Zgornji Hudinji pri Celju je umrl Mihael Gunzer, mizarjski pomočnik star 29 let. — V Berlinu je umrl Karel Soss, ugleden ljubljanski trgovec. — V Ljubljani je umrl Janez Špeh, mestni uslužbenec v pokoj.

Zrtev kolesarja

Neke nedelje popoldne je šla 50 letna Frančiška Zavrlova iz Doline v Mokronog h krščanskemu nauku po cesti, ki drži od Zalostne gore. Bila je že skoro v dolini, ko je ne nadomada iz iste smeri pridrvel na kolesu 28 letni Alojz Gliha. Naključje je hotelo, da sta se umaknila oba ob enem in oba v isto stran. Tako se je kolesar z vso silo zaletel v Zavrlovo, da sta oba padla. Kolesar je kmalu vstal, ženska je pa obležala nezavestna s prebito lobanjo. Naglo so jo odpeljali domov, pa je kljub zdravniški pomoči umrla.

Jubilej

Štiridesetletnico mašništva je pred kratkim obhajal pri Sv. Florijanu pod Bočem tamkajšnji župni upravitelj, oz. župnik, Karel Mlajner, ki že nad 22 let uspešno in v zadovoljstvo vseh vodi lejo župnijo.

Najstarejši strojevodja v Jugoslaviji

Kakor se poroča iz Maribora, je najstarejši strojevodja v Jugoslaviji, Viktor Konecnik, ki je 40 let nepretrgano vršil naporno in odgovornost polno službo strojevodje, stopil pred kratkim v pokoj. Rojen je bil v Mozirju.

Zlata poroka

Svečina, 23. julija. — Danes slavita zlato poroko zakonca Jožef in Terezija Pukl, ki sta menda najstarejša zakonca daleč na okolu. Oče se

V Tokio so slavili te dni drugo obletnico vojne z Kitajsko. V ta namen je paradiralo vojaštvo in govorniki so povdarjali, da je Japonska zmaga nad Kitajsko že davno izvojevana in priznana. Tako seveda mislijo v Tokio. Kitajci so pa drugega mnenja.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljka in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:
Za celo leto\$5.00
Za pol leta2.50
Za četrt leta1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto\$6.00
Za pol leta3.00
Za četrt leta1.75
Posamezna številka3c

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:
For one year\$5.00
For half a year2.50
For three months1.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year\$6.00
For half a year3.00
For three months1.75
Single copy3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

V katero šolo?

Še par tednov in šolske počitnice bodo končane. Otroke bo treba zopet pošiljati v šolo. V katere šole jih bomo poslali? Važno vprašanje je to, prevažno!

O velikem pomenu katoliške vzgoje smo v našem listu že številokrat pisali. Nadvse važno je za vsake starše, kakšno vzgojo dajo svojim otrokom. Posebno važno je je za katoliške starše, kako vzgojijo svoje otroke. Ta važnost sega tako globoko v naše javno in privatno življenje, da se premnogi tega daleč ne zavedamo. Ako bi se, bi znali ceniti svoje katoliške šole vse bolj, kakor jih cenimo in upoštevamo.

Ni dolgo tega, ko sem čul v neki naselbini, da agitatorji za katoliška društva ne morejo dobiti nekatere slovenske mlada dekleta in fante v katoliško društvo in jednoto. Pravili so: govorimo jim o vsem kar je potrebno, da se jim razloži, pa uspeha nimamo. Spadajo pa k nasprotni jednoti.

"Pa so starši katoličani?" sem vprašal.

"Seveda so in hodijo v cerkev in k maši, tudi ta mladi hodijo."

"Tako, to je pa čudno, da niso navdušeni za katoliško društvo in jednoto?"

Po kratkem pogovoru mi je prišlo na misel, da sem vprašal, kje so se otroci v njihovi naselbini šolali in vzgajali. Pa dobim odgovor, da večina v javnih šolah.

"Kaj nimate katoliških šol v vašem mestu?"

"O yes, imamo, je irska in nemška šola."

"Pa pošilja kdo izmed naših rojakov v te šole svoje otroke?"

Nasteli so mi šest družin, ki so pošiljali svoje otroke v katoliške šole, čez dvajset družin jih je pa, ki tudi hodijo k maši, otrok pa niso pošiljali v katoliške šole. Potem sem vrtal naprej in odkril, da vseh onih šest družin, ki so pošiljali svoje otroke v katoliške šole so vsi, otroci in starši v KSKJ. Ostali pa so le nekateri. Še starši ne vsi, otroci večina ne.

Tu sem prišel do spoznanja, kolike važnosti je katoliška šola tudi za naša katoliška društva in katoliško jednoto. Naravno, kdo pa naj mladini predoči veliko važnost in pomenljivost katoliških ustanov, med katere v prvi vrsti spadajo katoliška društva in organizacije, če ne baš katoliška šola. Nemški duhovniki in sestre, tako tudi med Irce in Poljake ter Slovake in prav tako tudi naši slovenski duhovniki in slovenske sestre čestokrat govorijo mladini o pomenu katoliških društev in organizacij. Tu se mladina navzije duha in ljubezni do katoliških društev in katoliških organizacij že v mladih letih, zato pride v življenje močno zavedna in rada pristopa v katoliška društva. Kjer pa seveda mladina nikoli ne čuje besede o pomenu in važnosti katoliških ustanov, kaj čuda, da nima do istih nobenega razumevanja in se rajši vpisuje v razne inšurence, ali pa raje v protikatoliška in brezverska društva in jednote.

Predragi, to je važno vprašanje! Katoliška društva in katoliške organizacije med nami so odvisne od našega naraščanja. In če ti ne bodo polnili naših vrzeli, ne bo napredka.

To je samo en vzrok, kako važno je, da bi naši slovenski rojaki pošiljali svoje otroke v katoliške šole. In vzrokov je pa še več. Poleg vsega smo katoliški starši dolžni vzgojiti svoje otroke tudi v močnem katoliškem duhu. Tega pa otroku ni mogoče dati brez dobre katoliške šole.

Posledice nekatoliške vzgoje se pojavljajo v življenju vse križem med nami. Celo med dobrimi se pokažejo slabi sadovi, kaj se le tam, kjer niso otroci dobili nobene prave katoliške vzgoje v šoli. Koliko naših mladih se poroči civilno brez cerkvene poroke? Koliko naših stopa v zakon z drugoverci? Koliko drugih sličnih slučajev? Zakaj? Pravega pouka nimajo o vsem tem, pa ravnaajo večina v nevednosti, kakor ravnaajo. Deloma so seveda sami odgovorni, a v veliki meri pa njihovi starši, ker jim premnogi niso dali katoliške šolske vzgoje, katero bi jim mogoče prav lahko dali. Pozneje jokajo sami in tožijo in otroci nesrečno trpe.

Za slovenske starše, za voditelje naših društev in organizacij in za vse katoliške voditelje sploh bi bilo na mestu, da bi vsako leto dvignili po vseh naših slovenskih naselbinah močno kampanjo za katoliško vzgojo slovenske mladine.

Pomnimo vsi, da katoliške šole so tista katoliška vežbališča, ki producirajo nove zavedne rekrute za naša katoliška društva in naše katoliške organizacije. Zanimajmo se bolj za naše slovenske farne šole! Te pa naj nam v zameno dajejo naši mladini poleg močnega katoliškega tudi močnega slovenskega duha. In če to, slovenski duh v Ameriki ne bo še tako kmalu izginil. Živel bo še nekaj desetletij.

Ne pozabimo torej na svoje katoliške šole!

Tam pa, kjer rojaki nimajo svojih lastnih farnih šol, se naj poslužijo drugih najbližnjih katoliških šol, kjer so in naj skušajo dati svoji mladini katoliško vzgojo, kjerkoli je to le mogoče.

GLAS IZ LEMONTA

Lemont, Ill.

Samo še dve nedelji, pa bo sezona prijetnih izletov in romanj na naš griček končana. Mnogo rojakov je prišlo k nam to leto, v privatnih grupah in večjih farnih skupinah, vsem se najlepše tem potom zahvalimo za obisk.

Videli ste, da smo prišli do uredništev naših in vaših želj, samostan in cerkev bota v doglednem času dograjena. Kmalu, kmalu, pa bo veljalo tudi za Marijo: Z bogom danes Marija pravi. Preseliti se morala v lepši prostor na prijaznem hribočku.

Ti dve prihodnji nedelji bota zadnji nedelji, ko bomo imeli večjo skupino rojakov pri nas in sicer zadnjikrat pri stari cerkvi. Torej imajo besede, ki jih pišemo le tem v pismu, naslovljenem na vas, rojaki, poseben pomen.

Zadnjikrat se zbiramo, kot smo se v zadnjih petnajstih letih zbirali na starem prostorku, prihodnjo vabilo bo veljalo že novemu prostoru.

13. avgusta priromajo k nam župljani fare sv. Stefana iz Chicago, rojaki iz Milwaukee in župljani fare sv. Roka iz La Salle. 20. avgusta pa pridejo farani fare sv. Jurija v So. Chicago.

Po pismo naj torej velja vsem tem dobrim romarjem kot pri srčen pozdrav in iskrena dobrodošlica.

Skušali vam bomo osladiti vse ure, ki jih bote preživeli na našem posestvu ti prihodnji nedelji, da jih bote imeli še dolgo v najlepšem spominu.

Red pobožnosti ob teh dveh slovenskih bo ta: ob četrt do enajstih se zbirajo romarji pred staro cerkvico, nakar gremo v procesijo na griček k groti, procesija bo pela litanije Matere božje. Ob enajstih je na prostem pri groti maša s kratkim nagovorom, takoj po maši pa blagoslov z Najsvetejšim.

Po pobožnosti na hribu se bo serviralo kosilo v domu za goste, popoldan pa je prosta zabava na pikniškem hribu.

Vabljeni pa tudi od drugod te

zadnje dni letošnje sezone, pridite in si še enkrat ogledite prostorček, morda ko drugič pride te prihodnje leto, bo Lemont ves drugačen, starega samostana najbrž ne bo več, odprt bo prostor in razgled na lepo novo stavbo, vzelo nas bo sicer še nekaj let, da okoliš na novo preuredimo, toda že prihodnje leto bo marsikomu pri sreči, kot da je prišel v novi kraj.

H koncu tega pisma se najlepše zahvalimo listu "Amerikanski Slovenec" za dobroto, da je v letošnjem letu objavil vse naše oglase in vabila, brez pomoči našega dnevnika tudi mi ne bi bili mogli privabiti toliko prijaznih sosedov in rojakov sem k nam.

Listu in vsem, ki ste se tako rade volje na te naše dopise odzivali, bodisi z obiski, bodisi z darovi, najlepša zahvala.

Father Aleksander Urankar v imenu Lemontskega samostana.

WILLARDČANI BODO "PO-TRITALI" SVOJE PEVCE

Willard, Wis.

Na zadnji letni seji naše fars se je sklenilo, da se enkrat tekom tega meseca spomnimo naših cerkvenih pevcev s tem, da jim v počast priredimo primerno zabavo, katere čisti dobiček je namenjen cerkvenim pevcem, da se jim tako vsaj deloma povrne njihov trud in stroški, ki so v zvezi za vzdrževanje cerkvenega petja.

Tozadevno prireditve bomo imeli prihodnjo nedeljo 13. avgusta ob 2 uri popoldne v farni dvorani. — Farani in tudi drugi, ste prav uljudno vabljeni, da posetite to zabavo, da se s tem pokažemo hvala našim vrlim cerkvenim pevcem, kateri žrtvujejo mnogo dragocenega časa in tudi denarja, za vzdrževanje cerkvenega petja. Le kdor sam skuši, ve, da lepo ubrano petje terja mnogo žrtve in potrpljenja ter truda in znoja, mnogo vežbanja, da je vse dobro za nastop. In naši cerkveni pevci nas v tem oziru vsako nedeljo in praznik bogato zalagajo z lepimi nabo-

nimi slovenskimi pesmami, da se tako v domači cerkvi zares počutimo domače, kot smo se v naši mili rojstni domovini. — Če vse to premislimo, se šele zavemo in bomo vedeli ceniti kako velike vrednosti je gojiti lepo slovensko petje za daljši obstoj našega materinega jezika v tej deželi.

Prepričan sem, da se bomo tega prav gotovo vsi zavedali in to tudi v dejanju pokazali svojo hvaležnost in priznanje našim pevcom s tem, da se udeležimo te prireditve prihodnjo nedeljo.

Fr. Perovšek

DOLENJSKE NOVICE

Iz Temeniške doline

V Leskovcu pri Krškem je pokosila smrt v malo dne kar 6 oseb: Rudolf Goričar, Leskovec; Janez Pirce, Leskovec; Hieronim Longo, Veliko Podlog; Ivan Žarn, Nemška vas; Ana Arh, Golek; Neža Mohar, Grzeča vas.

V Boštanju ob Savi je imel 16. jul. novo mašo g. Ludvik Žagar.

V St. Jurju pod Kumom je požar uničil Weiheiserjevo hišo z vsem poslopjem vred.

Na Raki je odšla v večnost po daljši bolezni Marija Ivšič.

V nedeljo 16. jul. je imela dolenski mladina veličasten tabor v Novem mestu, katerega so se udeležili tudi trije ministri. Vsa slavnost se je vršila z sv. mašo vred na novem stadionu v Kandiji. Ljudi je bilo na lepi slavnosti čez 10.000 iz vseh krajev Dolenjske pa tudi od drugih krajev je prišlo obilo udeležencev.

To nedeljo so imeli tudi bojevniki lep šhod na Zaplazu, kjer so se spominjali v svetovni vojski padlih vojakov in tovaršev, posebno onih iz Dolenjske. Duhovno opravilo je opravil bivši vojni kurat in trnovski župnik g. Janko Cegnar iz Ljubljane s primeranim govorom z ozirom na padle vojske. Po cerkvenem opravilu je imel zunaj cerkve primeren nagovor š. g. Franc Košir, član Zveznega odbora.

Iz Višnje gore poročajo, da je bil tam pokopan 18. jul. pilot Miha Novak iz Brezovega pri Višnji gori, ki se je z letalom smrtno ponesrečil soboto prej v Mariboru. Na letovišče v Višnjo goro prihajajo celo letoviščarji iz Beograda, Zagreba in Splita.

17. jul. je bil v Dragatušu v Beli Krajini dekanjski tabor Marijinih vrteev Bele Krajine, ki je prav lepo uspel. Zbralo se je 700—800 otrok.

V nedeljo 23. jul. je imel v samostanski kapeli bolnice usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu zlato mašo g. Matija Novak, duhovni svetnik in župnik v pok. Doma je iz Podzemlja v Beli Krajini, kjer je imel tudi svojo novo mašo l. 1889. Služboval je kot kaplan v Črnomlju in Semčiču, kot župnik pa v Poljanici pri Toplicah 4 leta, od kodar pa je odšel v Radovico pri Metliki, kjer je pastiral celih 33 let, na kar je stopil vsled bolezni na obeh po 42

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Clevelandčani v Chicagu

Chicago, Ill. — V družbi Mr. Antona Hrovata iz Chicaga, so nas pretekli terek obiskali Mrs. Ana Satkovich in njen sin Robert T. Satkovich ter Mr. John Gornik, Jr., sin glavnega tajnika Slovenske Dobrodelne Zveze in uglednega trgovca Mr. Johna Gornika, Sr. iz Clevelanda, O. Vsem najlepša hvala za prijaznost.

Glavni blagajnik H.K.Z. umrl

Gary, Ind. — Zadnjo soboto se je smrtno ponesrečil pri vožnji z avtomobilom dosednji glavni blagajnik Hrvatske Katoličke Zveznice in njen dolgoletni bivši glavni tajnik g. Anton Paur. — Potovalo je na duhovne vaje v Notre Dame zavod, ne daleč od tukaj, ko se je pripetila nesreča. — Pokojnik je bil vzoren katoliški mož, kakoršnih je malo najti v sodobnem svetu. — Tajnik H.K.Z. je bil zvest obojemalec naše slovenske katoliške tiskarne. Večkrat je deljal: Katoličani moramo podpirati svoje lastne katoliške ustanove. Ako jih ne bomo mi, kdo jih bo. — To je katoliška zavednost in njemu ni bila samo na jeziku, temveč tudi v dejanjih. — Njegovi družini naše globoko sožalje, pokojniku pa bodi Bog obilen plačnik in naj počiva v miru!

Iz Clevelanda

Cleveland, O. — Iz stare domovine so se te dni vrnili Mr. in Mrs. John Parac, Miss Mary Skrabac, Miss Mary P. Maršič in Miss Josephine Medveček. Pravijo, da so se v stari kraju prav dobro imeli. — V stari kraj so pa odpotovali in Mary Bimel.

Smrt mladenko

Chicago, Ill. — V torek v St. Luke bolnišnici umrla mlada komaj 19 letna rojakinja Bertha Rovanskak, ki je bila rojena v Conemaugh, Pa. V Chicagu je živela 6 let. Zaprta očet, dve sestri in tri brate. — Pogreb pokojne bo v soboto s sv. mašo v cerkvi sv. Stefana in od tam na St. Mary pokopališče. — Truplo pokojne leži v pogrebni kapeli Mr. L. J. Zefrana.

Slovenska poroka

Cleveland, O. — V soboto dne 12. avgusta bo poroka mlade Berthe Rovanskak, ki je poročna sv. maša v cerkvi Marije Vnebovzete na Holme Ave., v Collinwoodu. Poroka se bota ženin g. Rudolf Jelenc in nevesta gđc. Antonija Olga Novak, hčerka vrle slovenske družine Mr. in Mrs. A. Novak, ki bivajo na 156. ulici. Mnogo sreče v novem stanu!

Prireditve, ki so oglašene v "Am. Slovencu" so vedno uspešne.

DENARNE POŠILJATVE

nakazujemo za Jugoslavijo, Italijo in vse dele sveta po dnevnem kursu. Prejemniki dobijo denar na dom po pošti. Včeraj so bile naše cene:

ZA DINARJE:

Za \$ 2.30.....	100 Din
Za \$ 4.50.....	200 Din
Za \$ 6.60.....	300 Din
Za \$ 10.25.....	500 Din
Za \$ 20.00.....	1000 Din
Za \$ 39.00.....	2000 Din

ZA LIRE:

Za \$ 6.30.....	100 lir
Za \$ 12.00.....	200 lir
Za \$ 29.00.....	500 lir
Za \$ 57.00.....	1000 lir

Vse pošiljave naslovite na:

JOHN JERICH
1849 W. Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

TARZAN IN SLONOVI LJUDJE

(40)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ko je Tarzan vse to premislil, se je začel polagoma spuščati dol po skalo, ki je obkrožalo to dolino in po velikem "Leviem polju" je ušel proti slavni Zlatemu mestu. — Ko je korakal čez Levje polje, so ga obdajali pač neprijetni spomini na okrutna povelja kraljice Nemone.

Takrat je bil po povelju okrutne kraljice odbran za vado na lovu, pa je srečno ušel levom. Sedaj, vsekakor, ko je njegov prijatelj na prestolu, ga bo povabil k sebi, zato je mirno korakal proti mestu in se prišel do Zlatega mesta. Tu ga je eden stražnikov spoznal in ga veselo pozdravil.

"Tarzan," zavpije veselo. Za njim so prihiteli še drugi vojaki, da pozdravijo Tarzana. Poveljnik, katerega je Tarzan dobro poznal, ga je spremljal v palačo. "Alexar bo prav gotovo vesel, da te bo zopet videl, saj te ni videl, odkar je zasedel prestol in to po tvoji zaslugi," reče vojak.

"Počakaj tukaj, da te naznamim kraj, lju," je še rekel poveljnik in odšel naprej v palačo. Tarzan je čakal dolgo, dolgo v predstbi, katero so krasile vojne trofeje. Nazadnje pride poveljnik in žalostno sporoči Tarzanu: "Obžalujem, Tarzan, toda pomagati ne morem. Moram te ukleniti!"

Pozor! Počakaj na kraljico poleg našega lista. Imena. Ako ti je naravnost po volji, obnovi jo in ponagaj listu!

Tatenbah

ZGODOVINSKA POVEST

Spisal Dr. O. Ilauinig

Od plemenitašev so še došli: oba grofa Trautmannsdorff in Kolonič, oba viteza reda Maltezanov ter grofica Khisl, mlada, lepa in duhovita vdova, ki je na tihem oboževala grofa Trautmannsdorffa; ta ljubezen pa je bila brezupna, ker oboževani razen svojega plemstva ni podedoval ničesar.

Kot zadnja sta bila Krištof Ignac pl. Abele Lilienberg, komornik Njegovega Velikanstva, ki je tudi bil v cesarjevem spremstvu ter Peter Volk, tedanji namestnik župana mesta Gradca, doma iz Švice, po rodu neplemenitaš, a drugače velečuden in posebno v pravnih zadevah jako podkovan.

Le-ta dva je posebno prijazno pozdravil baron Ernest Purgstall, saj je imel kot vladni svetnik z obema opravke.

Bil pa je danes tudi poseben povod za slavljenje, saj njegova soproga je obhajala sedemnajsti rojstni dan in zato je bil tem bolj vesel, da je došla tako odlična družba. Še celo z ognjevitim Krištofom Frankopanom se je kmalu sprijaznil, češ, kar je bilo v deželni hiši, je bila stvar naziranja, kar pa ne sme motiti družabnih vezi. Baronu Purgstall je moralo tudi ugajati, kajti grof Frankopan je bil posebnosti dobre volje ter je tudi pozdravil današnjo slavljenko kakor tudi lastnico močnega gradu s tako izbranimi in obnem laskavimi besedami, ki so vzbudile občno pozornost in priznanje.

Po prvem sprejemu in razgledovanju krasnih prostorov ter razgleda na vse strani se je zbrala družba v veliki obednici, da se veselijo z gostiteljico ter njeno hčerjo današnjega dne.

In zopet je nanoslo tako, da je dobil prostor zraven grofice Zrinjske grof Erzrazem Tatenbah na eni strani, na drugi je bil grof Trautmannsdorff zraven grofice Khisl, kateri je dvoranil od druge strani vedno živahni grof Frankopan. Grofica Tatenbahova je povabila k sebi soproga njene prijateljice na eni strani, na drugi pa je bil pl. Abele. Grof Kolonič je moral delati družbo današnji slavljenki na eni strani, na drugi pa lastnici od gostov toliko občudovanega gradu Riegersburg. Ponosni lastnici je sedel ob drugi strani Peter Volk.

Pri tej srečni razvrstitvi se je razvila prav kmalu vesela zabava. Elizabeta Galer je bila posebno vesela, da je imela ob strani gosta — pravnika, kajti bila je zapletena v več pravnih zadevah, in do bro podkovani pravnik Volk bo gotovo vedel o tem in onem dati kako pojasnilo.

Govorilo se je o dogodkih zadnjih slavnosti v Gradcu. Kmalu so se začele napitnice, med katerimi je bila Frankopanova naravnost polna poetičnega poleta, obenem pristrana ter tudi ognjevit, da je spravila celo omizje v najboljše razpoloženje. S ponosom je gledala grofica Zrinjska svojega brata, ki je kar plaval v veselju ter se kosal, kako bi zabaval svojo sosedinjo, tako da je bil nekoliko otožno razpoložen grof Trautmannsdorff skoraj ljubosumen, kar pa je grofici Khisl tem bolj ugajalo, ker je hotela s tem ji zelo ljubelega grofa tem bolj prikleniti nase.

Grof Tatenbah je tekem pogovora z grofico Zrinjsko izrazil svoje veselje, da je zopet tako odlikovan, biti v bližini zvez-

de, ki sveti najjasnejše v njegovem srcu. Poklonitev deželnih stanov je njemu v največjo srečo.

“Oh, vaše srce,” meni grofica Zrinjska malo šaljivo, “ima velike prostore, moje pa ima samo dve ozki celici.”

“In te so,” vpraša grof Tatenbah.

“Ena je za ljubezen, druga za prijateljstvo in obe sta, kakor tudi telesno ločeni.”

“Toda kri obeh se vendar pomeša,” reče grof Tatenbah in žareče pogleda grofico Zrinjsko.

Le-ta se začudi, a ničesar ne reče.

To grofa Tatenbaha še bolj razvname, zato vzhicheno vpraša:

“Čegav bo pač še vašega srca tisti del, kjer kraljuje ljubezen?”

“To je vse odvisno od slučaja ter lastnosti tistega, ki želi biti v tej celici,” reče pomenljivo grofica ter pogleda grofa z velikimi črnimi očmi kakor bi hotela reči: poskusite svojo srečo.

Grof Tatenbah je zarudel od veselja, se priklonil grofici ter ji napil.

Med tem je pri drugih gostih nanesel nagovor na lov, ki bi se moral vršiti jutri in katerega sta se posebno hotela udeležiti pl. Abele ter Peter Volk. Hoteli so iti na lov medvedov, ki so bili tedaj še v temnih gozdovih v bližini grada Riegersburg.

“Ah, kaj medvedi,” reče Frankopan že ves razvnet, “najlepsi lov je s sokoli, kajti to je neka vojna predgra, toda dosti plemenitejši kakor drugi lov, ker lovec sam ne mori in ker je sokol najplemenitejši ptič, najlepša podoba visokega plemstva ter velike pogumnosti; zato pa zahteva izvežbanje sokola za to sposobnega znanja.”

“Zanimive stvari razlagate,” meni grofica Khisl, kateri je ugajal zali, živahni Frankopan.

Grof Trautmannsdorff, ki vsled razgovora svoje sosedinje z grofom Frankopanom ni mogel nadaljevati s svojim pogovorom o nežnih čutih, ki jih je imel do lepe grofice, reče enako oznevoljeno naj pazi grof Frankopan, da ga ne vlovijo najlepši sokol.

“O, tega se ni treba bati,” meni Frankopan nekoliko razburjen, “divjačina, ki je napadena, se zna tudi izogniti, če preti nevarnost.”

“A jaz se ne bojim sokola, saj za me je najlepši grofica Zrinjska,” poseže vmes grof Tatenbah ves razvnet, “kajti njene oči so najbolj čarobne.”

Grofico Tatenbahovo, ki je slišala te besede in že dalje časa opazovala, kako je dvoranil njen soprog ogrski grofici, je obšla bridka nevolja. Užaljena, da jo njen soprog tako zanemarija, se je dvignila oprostivši se pri grofu Viljemu Tatenbahu ter šla k prijateljici Regini, da se z njo pogovori o zadnjih dogodkih ter o nameravani zaroki, katero baje hoče skleniti njena mati s polkovnikom baronom Kapel.

Grof Frankopan uvidevši, da je bil grof Trautmannsdorff že kakor na iglah, se je dvignil ter stopil h grofici Zrinjski in ji pošepetal na uho, porabivši trenutek, ko je začel grof Tatenbah razgovor z pl. Abele zaradi lova.

(Dalje prih.)

NA OBISK V STARO DOMOVINO

MUNIH, NEMŠKO

(Piše Mrs. Josephine Erjavec, Joliet, Ill.)

Vlak je že prevozil Vltavo, ki teče po sredi mesta Praga in blizali smo se Plznu, ki je svetovnoznano zaradi slavne-pilzenskega piva, katerega smo tudi mi z veseljem pili v Pragi in ga imamo priljubljenosti tudi v Ameriki. Skozi okno se nam nudi pogled na krasno mesto; visoka poslopja z rdečimi strehami in mnoge druge zanimivosti, med temi zlasti vodni stolp, kateri dobavlja vodo za mesto. Vlak vozi počasneje in kmalu se ustavi v Bratislavu, ki je sedaj glavno mesto Slovaške. Tukaj je vstopilo mnogo ljudi. V upanju, da morda vidim na kake znanec, sem se podala malo po hodniku vagona. Kmalu naletim na družbo dam, učiteljice iz Pennsylvani-je, katere so prepotovale mnoge Evrope. Opomnile so nas, naj se nikar ne ustavljamo v Innsbrucku, če nimamo rezervirane sobe, kajti ko so one bile tam so bili hoteli prenapolnjeni s tujci. Glede Berlina so se izrazile, da se jim ni kdovekak dopadel, medtem ko so se o Dunaju pohvalno izrazile, da je mnogo bolj razkošen in zgodovinski. — Naš namen je bil, da obiščemo glavno mesto Bavarske Monakovo (Munich), o katerem sem že tolikokrat slišala, da ima mnogo zgodovinskega in zanimivega ter da se zelo odlikuje od drugih evropskih mest. — Vozeč se proti cilju, smo si pripovedovali na vlaku svoje seise in zadovoljne, da smo se sestale Amerikanki, zato smo si imele marsikaj povedati.

Še vedno smo se vozili po Čeških tleh, pa pridejo češki pregledovalci da nam pregledajo potne liste in jih opremijo s pečatom. Bili so jako vljudni, ki so ravnali s potniki obzirno, da se nam je kar težko videlo, ko so se na meji posloviili od nas. Kmalu na to, okolu 6 ure zvečer, smo pri-vozili v lično mesto Martred-witz (Bayer Ostmark), kjer smo morali izstopiti in preme-niti vlak, do katerega smo imeli dve uri časa. V tem smo si ogledali to krasno malo me-stece, kjer žive Čehi, Slovaki in Nemci v najlepši slogi. Na postaji je bilo vse polno tuj-cov, ki so z nami vred čakali na prihod drugega vlaka. Ob osmih smo mesto zopet zapu-stili ter nadaljevali pot do ci-lja. Vlak je bil prenapolnjen. Nikjer nismo mogli dobiti pro-stora, nazadnje nam sprevod-nik odkaze prostor v prvem razredu. — Takoj se je tudi spoznalo, da se vozimo po nemških tleh, kajti zopet je svastika vihrala na postajnih poslopjih. Ves drugi duh je zavladal po vagonih; nemški sprevodniki in pregledniki. Končno smo po vročem dnevu vožnje privozili v Monakovo. Deževalo je, ko smo izstopili iz vlaka, ne, lilo je, da so se potniki kar naglo porazgubili po hotelih in stanovanjih. Mi smo se ustavili v Liefendor-fer hotelu, ki je krasna stav-ba, lepe sobe imenitne po-strežba ter še imenitnejše ce-ne, kakoršnih nismo na vsem našem potovanju doživeli, celo ne na Dunaju. Premišljevala sem, koliko večerov bi se spa-lo v Pragi za ceno, ki smo jo morali plačati samo za eno noč tukaj. Seveda, hotel je bil zares prvovrsten, saj se je do-bilo posebne sobe za zajutrek s krasno opremo, z vodovo-dom sredi sobe v cvetličnem vrtu in zlatimi ribicami, po-tem zopet posebne sobe za kosilo v katerih so se gnetle bolj višje osebnosti, ki niso bi-li tako demokratičnega pre-pričanja kot mi. Podali smo se

Pisano polje

J. M. Trunk

IVERI.

Baje je sam Hitler svetoval Chamberlainu, naj bi pri vprašanju Danskega nekaj rekla tudi — Rusija. Glej, glej. Ali upa, da bi on še več pridobil, ali pa je postal tako nesebičen, da bi še drugim nekaj pripustil, če bi le kako bleknili pri reševanju. Bojim se, da ni nesebičen. Pa gre pri tem za nekaj drugega.

Ko bi bila Rusija le še senca prejšnje dasi slabe caristične Rusije, naj bi se oglasila, ker bi potem utegnila Poljska nekaj pridobiti. Ampak sedaj Rusija ni več niti najmanj — evropejska Rusija, ker po-stala je popolnoma le — azij-ska Rusija. Stalin je zelo zna-čilno že l. 1925 izjavil: “Jaz tudi sem Azijec,” dasi ne po-rojstvu. In Molotov, ki mora klimati, je opetovano izjavil: “Naša dežela je postala po-polnoma drug svet.” Sedanja Rusija se ne bo zmenila za Dansko, in za Evropo le, ako bi ji postalo vroče radi evro-pejskih mejah, vsa je pa že zdaj le v Aziji, in s tem naj evropejski Slovani računajo, in to je zelo zanimivo poglav-je zase in začetki tega zani-mivega poglavja se že kažejo pri praskah z Japonci tam v daljni Zunanji Mongoliji. Danska je za Stalina — heku-ba, lanski sneg.

Kakor poroča H. R. Knicker-bocker je dozdaj Hitler v bivši Čehoslovakiji nagrabil do tri milijarde dolarjev. To bi še za Ameriko ne bile mačje solze. Znano je, da so Čehi stiskarji. Stiskali so za Hitlera. Dalje je zdaj do 200 tisoč mož, ki “delajo” v delavskih kompani-jah, večinoma pri utrdbah, in še do milijon mož bo tako zaposlenih. Well, radi brez-poselnosti se Čehi ne bodo mo-gli pritoževati, kakor se nihče ne pritožuje v sedanji Rusiji, kjer je dela, da nič kaj. Ali je

vlogo bo igralo to mesto ko-maj nekaj mesecev po našem obisku, ko so se v tem mestu sestali Hitler, Mussolini, Chamberlain in Deladier, ko so mešetarili za Čehoslovaško. Radi tega nas sedaj še bolj veseli, da smo si izbrali ravno Monakovo za cilj našega po-to-vanja, oziroma obiska, name-sto Berlina, četudi je Berlin oddaljen od Monakova komaj tri ure vožnje. Toda Monako-vo ostanje zapisan ne samo v starodavni, ampak tudi v no-vejši zgodovini in bo ostal v spominu še dolgo let, kot sre-dišče, kjer je bil glavni stan, ne poravnjanja, ampak splet-k in prodaje Čehoslovaškega naroda. — Popoldne istega dne smo se posloviili iz mesta in se odpeljali proti Kufsteinu, obiskat mojega strica, o čemer bom nadaljevala prihodnjič.

dobro, ko ni brezposelnih? Kakor se vzame. Neki so sil-no sitni in sitnarijo radi take-ga dela, radi plače, hrane in še radi tisoč drugih — sitna-rij. Med Čehi ni brezposelnih, a vsi z zobmi škripajo.

Pa je še nekaj pri teh mi-ljardah, kakršnih še bo. Kaj je to? Hitler je kratkomalo Čehe napadel, in zdaj — ple-ni. Kje smo v 20. stoletju. Pred krščanstvom so bile voj-ske le radi plena in sužnjev. Ali nismo v najtemnejšem pa-ganizmu? Tri milijarde plena, milijoni sužnjev, ker ti so “zaposleni.” Ni čuda, da so neki izmed teh novodobnih paganov tako navdušeni za to moderno mentaliteto. Ko so zaprli tri semenišča za pro-tes-tantovske bogoslovce, je kričal tak nazaj, da je neraz-umljivo, kako more kak mlad človek iti tratiti čas za neko bogoslovje, ko bi imel vsak le iti pomagat zidati novo drža-vo. Krasti pač bi moral poma-gati. In sam prerok Goebels je v novi knjigi za Hitlera vin-diciral politično nezmotljivost. Naravno. Zlomke bi bil, ko bi se mtil, ko krade kar na de-belo.

Sicer je pa pri ti ropariji in pri tem brezposelnem suženj-stvu glavno vprašanje o — krščanstvu. Ampak neki, ki škripajo z zobmi radi plena in sužnjev, zaškripljejo tudi z zobmi, ko le nekaj slišijo o krščanstvu, in posebno škripa-jo z zobmi tam, kjer imajo najmanj in nič brezposelnih in vse dela, v Rusiji škripajo. Pa dobro. Škripajte na krščan-skega Boga, imejte paganizem pa — delajte, in bodite brez hlač, saj še te bodo šle za — plen.

Požig

V Hajdošah pri Ptujju je zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Antona Zupaniča. Ogenj je uničil tudi Kacjano-vo kolarnico in hudo vznemir-il vso okolico in če bi ne pri-skočili na pomoč gasilci iz Ptujja, Hajdine in Gerečje va-si, bi bila škoda velika. Sodi-jo, da je bilo zažgano.

IGRE ZA DRAMSKO ODRE

GUZAJ. — Igra v petih dejanjih, z ne prešteviliim osebm. Igra ima zgodovinsko ozadje po ljudski povesti “Guzaj”. Stane. 35c

IZGUBLJENA OVCA. — Igra v treh dejanjih prav zanimiva. 35c

KRIZ IN SOVJETSKA ZVEZDA. — Drama v štirih de-ja-njih. Zelo zanimiva in priporo-čljiva prav za sedanje čase, ker je obenem poučna kam privede-jo narode in ljudstva razni izmi 35c

Naročila pošljite na

Knjigarno Amerikanski Slovenec, 1849 West Cermak Rd., Chicago, Ill.

ŽIVI IZVIRI

je krasna knjiga, ki govori o trdnem rodu Brjanov. Zanimiva povest, ki more vsakega zanimati. Spisal jo je znani slovenski pisatelj IVAN MATIČIČ, ki je spisal knjigo “Na krvavih poljanah”.

Knjiga vsebuje 411 strani, tiskana na finem knjižnem papirju, platnice klasično moder-no opremljene, vezana v platno.

KNJIGA STANE S POŠTNINO \$2.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec 1849 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in pocenl.

Poskusite in prepričajte se!